

DISSENY JAPONÈS ACTUAL

100 EJEMPLOS

BEATRIZ RICO TORTOSA

DISSENY JAPONÈS ACTUAL I GYOTAKU

Aquest taller es va realitzar arran de l'exposició denominada «Disseny japonès actual: 100 exemples». A aquesta mostra s'hi va unir un taller basat en una tècnica artística tradicional japonesa anomenada gyotaku, amb la qual s'intenta reproduir la figura d'un animal marí (originàriament peixos capturats per mariners del segle XIX) mitjançant la fricció, sobre suports com la tela o el paper, buscant una relació de respecte per l'animal i pel medi on s'ha capturat, a partir de la concepció artística d'aquesta empremta o ictiograma.

Fotografia durante el taller de Gyotaku

LA FUNDACIÓ JAPÓ I L'EXPOSICIÓ **DISSENY JAPONÈS ACTUAL/100 EJEMPLES**

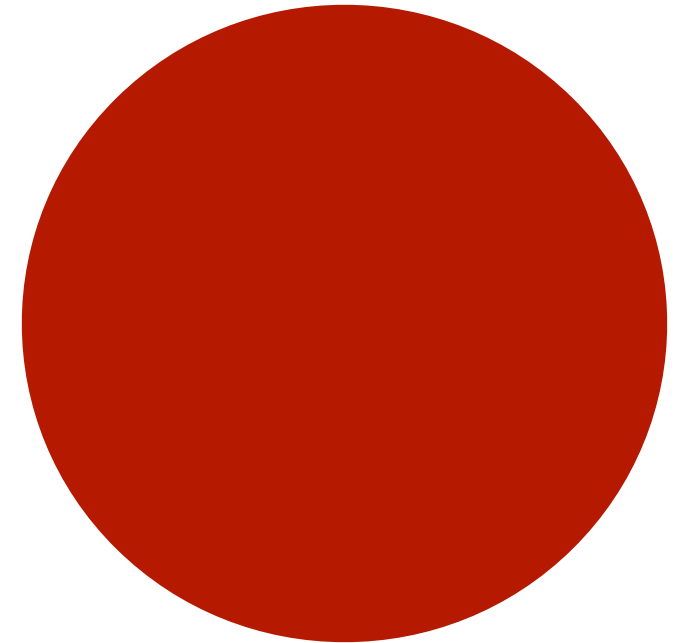
Aquesta exposició va tenir lloc a la sala El Cub del MUA entre el 15 de febrer i el 22 de març 2018 de la mà de la Fundació Japó, organització pública especialitzada a promoure l'entesa internacional a través de l'intercanvi cultural.

Des de la seua fundació el 1972 ha dut a terme programes en una varietat de camps, participant en el diàleg internacional a través d'intercanvis artístics i culturals, promovent l'ensenyament de l'idioma japonès a l'estranger i donant suport als estudis japonesos i l'intercanvi intel·lectual. Amb la finalitat de millorar la comprensió de les arts i la cultura japoneses a través de les arts visuals, la fundació col·labora amb museus estrangers en una àmplia gamma d'exposi-

cions itinerants que van des de les arts tradicionals fins a les arts contemporànies.

L'exposició «Japanese design today 100» es va organitzar per primera vegada el 2004 i ha recorregut el planeta durant l'última dècada. Aquesta és una nova versió de la mateixa mostra i s'hi presenten cent dels millors exemples del disseny japonès, amb una atenció especial als productes quotidians. Combina peces magníficament dissenyades dels darrers anys amb una sèrie de dissenys moderns que van ser creats entre les dècades de 1950 i 1990 i que van tenir una influència significativa en el disseny actual.

El disseny dels productes per a la llar actua com un espill i reflecteix la vida de la societat japonesa i l'estil de vida personal dels seus membres. Aquests dissenys dibuixen un retrat nítid de les esperances i somnis dels usuaris dels productes, així com dels dissenyadors i companyies que els creen. Aquesta exposició va incrementar el coneixement dels visitants sobre les tendències i característiques recents del disseny japonès i els va permetre alhora conèixer la naturalesa de la cultura japonesa actual.

Materials per

el taller:

1. Una rèplica o peix que tinga la pell amb la millor textura possible, p. ex., Orada, llobarro, rap, rèmol, polp, calamar, salmó, petxínot, etc.
2. Tinta de calamar fresca o congelada (descongeleu-la prèviament) o tremp de colors (negre, roig, blau, etc.).
3. Una brotxa xicoteta o pínzell que s'adapte a la mida de la nostra espècie animal.
4. Draps i paper de cuina.
5. Periòdics o paper d'usar i tirar per a col·locar -hi el peix.
6. Paper japonès, d'arròs, o paper continuu.
7. Agulles.
8. Cartons o cartó ploma.

Com dur a terme l'activitat

El gyotaku és un mètode tradicional japonès que consisteix en la impressió natural d'un peix o mol·lusc. La paraula fa referència exactament a la qualitat de la tècnica: gyo significa 'peix' i taku 'fregar', i això és el que farem nosaltres.

En primer lloc, agafarem la nostra peça de peix o mol·lusc i la col·locarem sobre una superfície neta, com ara paper de periòdic o paper de forn. Si tenim l'oportunitat, obrirem les aletes i les enganxarem amb l'ajuda d'agulles a petits trossos de cartó ploma que haurem tallat prèviament.

A continuació eixugarem amb molta cura el peix o mol·lusc amb l'objectiu d'eliminar la humitat característica d'aquests animals.

Després de fer això, ja estem preparats per a entintar-los amb una brotxa o pinzell (depenent de la mida de la part que pintarem: aletes, cos, etc.) i la tinta fresca del calamar (que podem comprar en qualsevol supermercat).

Una vegada entintat, farem una monyica amb, per exemple, dos trossos de paper de cuina, de manera que agafant-los com si es tractara d'una bola, ens servirà per a eliminar l'excés de tinta que haja quedat sobre la superfície.

Una vegada eliminat, passarem a agafar el nostre paper pels cantons i col·locar-lo sobre el peix o mol·lusc que volem imprimir.

Com hem dit anteriorment gyotaku, significa 'fregar peix', per tant, utilitzarem una mà per a sostenir fermament el paper amb la finalitat que no es moga, i amb l'altra, començarem a fregar l'animal, fent cercles xicotets amb el palpís dels dits, sense oblidar de pressionar per tot el contorn, (és freqüent que al principi ens descuidem de fregar alguna aleta, la cua o, fins i tot, la boca de l'animal).

Un truquet és subjectar la meitat del paper amb una mà, i alçar l'altra amb molta delicadesa, per a veure com va l'estampació. Això ens donarà una idea de com va el procés, de manera que quan estiguem segurs que ja ho tenim tot fet, alcem amb molta cura el paper i voilà! Ja podrem contemplar la nostra obra d'art.

Encara que hi ha mètodes diferents per a dur a terme l'estampació, us hem volgut explicar aquest perquè és el que ens pot donar millors resultats a l'hora de treballar amb xiquets i xiquetes d'edats diferents, amb una petita ajuda d'un adult o adulta.

Recordeu que només si fem servir tinta de calamar podem estar segurs que podrem consumir la peça una vegada netajada, i d'aquesta manera fomentar l'hàbit de menjar peix!!

Beatriu Rico Tortosa va nàixer a Alcoi (Alacant) en 1978. Doctora en Belles Arts per la Universitat Politècnica de València i amb un Diploma Superior sobre “El teatre en l'Educació” de la Universitat de València, ha estudiat i treballat a Roma amb les beques Sócrates-Erasmus i Leonardo. Durant més de vint anys ha combinat la seua tasca com a docent i investigadora, amb la seua labor com a artista plàstica, realitzant nombroses exposicions, tant individuals com col·lectives, rebent premis i distincions per això. A més, és Directora del projecte educatiu CULINART (Binomi d'Art i Gastronomia) en el que han participat més de cinc mil persones.

